

них на виконання функцій держави або місцевого самоврядування Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції 10.06.2016 № 3 (у редакції наказу Національного агентства з питань запобігання корупції від 12 груд. 2019 р. № 168/19). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0961-16#n4>.

4. Як зрозуміти, чи треба подавати до НАЗК повідомлення про суттєві зміни в майновому стані? (22.10.2020). URL: <https://nazk.gov.ua/uk/novyny/deklaruvannya/yak-zrozumity-chy-treba-podavaty-do-nazk-povidomlennya-pro-suttyevi-zminy-v-majnovomu-stani/>.

Плахотний Артем Павлович
Уповноважений з дотримання
антикорупційного законодавства Г
УНП в Запорізькій області

Покайчук Віталій Ярославович
завідувач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ

Впродовж довгого часу корупція залишається однією з найбільших проблем України та є темою для постійних дебатів як для української, так і для міжнародної спільноти. В Індексі сприйняття корупції (ІСК), що укладається глобальною антикорупційною організацією Transparency International та базується на оцінках підприємців та аналітиків, за підсумками 2018 року наша країна посіла 120 сходинку у переліку зі 180 країн світу. Саме корупція, за даними численних аналітичних звітів та опитувань, є найбільшою проблемою як для іноземного, так і для вітчизняного бізнесу. Очевидні проблеми, викликані високим рівнем хабарництва та зловживання, – руйнація системи цінностей суспільства, тотальна недовіра до органів державної влади, що врешті-решт призводить до негативних економічних наслідків, збільшуючи нерівність та уповільнюючи зростання доходів населення.

Реформування системи антикорупційного законодавства, головною метою якого є створення дієвої системи запобігання корупційним проявам, створення правових та організаційних засад функціонування системи запобігання корупції в Україні, визначення змісту та порядку застосування превентивних антикорупційних механізмів, правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень, стало одним із основних завдань як попереднього так і діючого урядів.

Незважаючи на заходи щодо запобігання та виявлення корупції, які вживаються державними органами виконавчої влади, непоодинокі випадки по-

рушення вимог антикорупційного законодавства у всіх щаблях державного управління. Не виключенням є і Запорізька область.

Так 20.02.2019 працівниками Запорізького управління ДВБ НП України відносно одного з керівників ГУНП в Запорізькій області складено два протоколи про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, передбаченого ст. 172-7 КУпАП (Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів):

- № 1, за ч. 1 ст. 172-7 КУпАП (Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів);

- № 2, за ч. 2 ст. 172-7 КУпАП (Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів).

25.04.2019 постановою суду провадження по вказаних адміністративних справах відносно поліцейського А. за ч.1, ч.2 ст. 172-7 КУпАП закрито. Матеріали вказаних адміністративних справ направлено до Територіального управління ДБР у м. Мелітополь для розгляду та прийняття рішення згідно чинного законодавства України.

14.03.2019 працівниками Запорізького управління ДВБ НПУ відносно одного з начальників структурних підрозділів апарату ГУНП в Запорізькій області громадянина Б. складено протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, за ч. 2 ст. 172-6 КУпАП, за не своєчасне повідомлення про суттєві зміни у майновому стані (придбання автомобілю).

03.05.2019 постановою суду провадження по адміністративній справі відносно зазначеного поліцейського закрито (16.05.2019 набрала законної сили).

19.07.2019 працівниками Запорізького управління ДВБ НП України відносно начальника СРПП одного з відділів поліції ГУНП в Запорізькій області поліцейського В. складено протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, за ч. 1 ст. 172-4 КУпАП (порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності)

У протоколі зазначено, поліцейський В. у поданій 21.02.2019 щорічній декларації особи уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2018 рік, у розділі II «Доходи, у тому числі подарунки» зазначив свій додатковий дохід у сумі 24 300 гривень від продажу меду, тобто займаючись іншим оплачуваним видом діяльності - бджільництвом.

Адміністративна справа перебуває на розгляді у суді.

Постановою суду від 18.10.2019 провадження по справі відносно поліцейського В. про притягнення до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 172-4 КУпАП закрито на підставі п. 1 ч. 1 ст. 247 КУпАП, у зв'язку з відсутністю в його діях складу зазначеного адміністративного правопорушення.

05.08.2019 працівниками Запорізького управління ДВБ НПУ відносно

інспектора сектора моніторингу одного з відділів поліції ГУНП в Запорізькій поліцейського Г. складено протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, за ч. 2 ст. 172-6 КУпАП, за несвоєчасне повідомлення про суттєві зміни у майновому стані (продаж автомобіля).

Адміністративна справа перебуває на розгляді у суді.

Дату засідання не призначено.

19.04.2019 працівниками ЗУ ДВБ спільно із ТУ ДБР та прокуратурою Запорізького гарнізону Південного регіону задокументовано факт отримання співробітниками поліції Д. – т.в.о. заступника начальника відділу поліції, та З. – оперуповноважений СКП того ж відділу поліції неправомірної грошової вигоди у сумі 8 тис. грн. (усього протягом 2 місяців отримали 40 тис. грн.).

Обох затримано у порядку ст. 208 КПК України.

Ухвалами суду обрано запобіжні заходи:

- поліцейському Д. – у вигляді тримання під вартою на строк 60 днів або застава у розмірі 153 680 грн;
- поліцейському З. – у вигляді тримання під вартою на строк 60 днів або застава у розмірі 115 260 грн.

Обвинувальний акт скеровано до суду.

15.05.2019 працівниками УСБУ та ТУ ДБР задокументовано факт вимагання та отримання старшим інспектором-черговим СРПП відділу поліції ГУНП в Запорізькій області Ж. неправомірної грошової вигоди у сумі 10 тис. доларів США за не притягнення військовослужбовця до кримінальної відповідальності.

Поліцейського Ж. затримано у порядку ст. 208 КПК України.

Ухвалою суду поліцейському Ж. обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою на строк 60 днів із можливістю застави у розмірі 153 680 грн. (застава внесена).

Наказом ГУНП на поліцейського Ж. накладено дисциплінарне стягнення у виді суворої догани.

30.06.2019 на території Харківської області працівниками УСБУ та ТУ ДБР затримано слідчих СВ одного з відділів поліції ГУНП в Запорізькій області поліцейських К. та Л., які, разом з цивільними особами, вимагали неправомірну вигоду у сумі 250 тис. грн. та отримали другу частину неправомірної вигоди у сумі 150 тис. грн. від гр. Ш. за нібито не притягнення її до кримінальної відповідальності.

Обох затримано у порядку ст. 208 КПК України.

Судом поліцейським К. та Л. обрано запобіжний захід – домашній арешт (у нічний час).

Термін запобіжного заходу сплив. клопотання про продовження судом відхилене.

Наказом ГУНП на поліцейських К. та Л. накладено дисциплінарне стяг-

нення у виді попередження про неповну службову відповідність, кожному.

03.06.2019 працівниками ЗУ ДВБ НПУ, ТУ ДБР за сприяння керівництва ГУНП задокументовано факт вимагання та отримання неправомірної грошової вигоди у сумі 3 тис. грн. слідчим СВ одного з відділів поліції ГУНП в Запорізькій області поліцейського М., за повернення автомобіля раніше вилученого у рамках кримінального провадження.

Ухвалою суду поліцейському М. обрано запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання.

Наказом ГУНП на поліцейського М. накладено дисциплінарне стягнення у виді попередження про неповну службову відповідність

Аналізуючи вище викладене слід зазначити, що причинами та умовами, які сприяли скоєнню зазначених правопорушень є: особиста недисциплінованість поліцейських; нехтування поліцейськими вимог чинного законодавства, розпорядчих документів МВС України та Національної поліції; недоліки та прорахунки, допущені в організації роботи з дотримання особовим складом органів та підрозділів Національної поліції службової дисципліни, попередження надзвичайних подій за участю особового складу, недопущення злочинних та корупційних проявів з боку керівництва органів та підрозділів Національної поліції.

На нашу думку з метою подолання зазначених вище негативних наслідків, в частині порушення вимог антикорупційного законодавства, з урахуванням вимог статті 13¹ Закону України «Про запобігання корупції», необхідно утворити в центральному органі виконавчої влади (Національна поліція України) уповноважені підрозділи з питань запобігання та виявлення корупції, штатна чисельність якого була би достатньою для виконання завдань з питань запобігання та виявлення корупції в територіальних органах поліції (ГУНП в областях) оскільки на теперішній час штатна чисельність Управління з питань запобігання корупції та проведення люстрації НПУ складає лише 13 посад, що не є достатнім для ефективного виконання завдань покладених на уповноважений підрозділ, оскільки загальна чисельність поліції, що утримується за рахунок коштів Державного бюджету України, складає 140 тисяч осіб.

У зв'язку з неврегульованістю зазначеного питання, на теперішній час на поліцейських територіальних органах поліції (ГУНП в областях) покладено виконання додаткових посадових (функціональних) обов'язків з питань виявлення та запобігання корупції, які не входять до обов'язків поліцейського за займаною посадою (слідчий, оперуповноважений, дільничний офіцер поліції тощо).

Ще одним шляхом вирішення зазначеного питання є внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції», а саме викладення абзацу п'ятого ч. 1 статті 13¹ у такій редакції:

«апаратах та територіальних органах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органах, інших державних ор-

ганів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України (крім Національного антикорупційного бюро України, Національного агентства);».

Що в свою чергу призведе і до внесення змін в частині встановлення мінімальної штатної чисельності уповноваженого підрозділу в територіальному органі виконавчої влади (ГУНП в областях).

Третім шляхом вирішення зазначеного питання є введення до штатної чисельності територіальних органів поліції самостійного сектору (відділу, управління) на який й би були покладені обов'язки з питань виявлення та запобігання корупції.

Рижков Едуард Володимирович
завідувач кафедри
економічної та інформаційної безпеки,
кандидат юридичних наук, доцент

Рижкова Світлана Анатоліївна
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР ЗМЕНШЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

Державна міграційна служба України (ДМС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів. У межах повноважень ДМС надаються адміністративні послуги безпосередньо та через центри надання адміністративних послуг (далі - ЦНАП). Надання ДМС адміністративних послуг врегульовано Законом України «Про адміністративні послуги» та постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1098 «Деякі питання надання підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби платних послуг». Через ЦНАП адміністративні послуги ДМС надаються відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг»[1].

Проте, відсутність реальних і комплексних реформ у Державній мігра-